

ӘДӘБИЯТ ВӘ ИҢЧЭСӘНӘТ

АЗӘРБАҢЧАН ЈАЗЫЧЫЛАЗ ИТТИФАГЫ ВӘ
АЗӘРБАҢЧАН ССР МӘДӘНИЈӘТ НАЗИРЛИЈИНИН ОРГАНЫ

ОРГАН СОЮЗА ПИСАТЕЛЕЈ АЗЕРБАЙДЖАНА
И МИНИСТЕРСТВА КУЛЬТУРЫ АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ ССР

ШИРИН ШӘКӘР

БАЛА ТОҖ

БАҖРАМЛАР һамысы
јахшыдыр, хошдур:
јазда да, јада да, на-
яыда да, ғышыда да...
Анчаг Орхан үчүн
ғыш бајрамы ајры
бајрамдыр. Икигат бајрам-
дыр.

— Нә үчүн?
— Онуң үчүн ки, Орхан
ғышыда анадан олуб: гарлы
човгунлу бир күндә... Вах,
буна көрә дә о, ғышын кәл-
мәсини чождан көзләјир. Ја-
ман көзләјир.

Һәр сәһәр јухудан ајылан
кими, бойланыб һәмчәрәдән
бахыр, көрсүн ғыш кәлиб,
кәлмәјиб.

Тез-тез бабасындан сору-
шур:

— Ај баба, ғыш кәлиб?
— Јох, һәлә кәлмәјиб, Ор-
хан.

— Бәс һачаг кәләчәк?
— Гар Јаганда.

— Бәс һәр һачаг Јагачаг?
— Ғыш кәләндә.

— Аа-а-а...

— Нә ә-ә!...

— Гөрүма, ај гочаг Ор-
хан!.. Кәл, бу дәјирман да-
шыны атаг она!..

Орханла Чыртдан икиси
кәмәкләшнб, дәјирман дашы-
ны дивә атдылар. Даш ди-
вин бојнуна кечди, див чаја
Јумалаһыб батды...

Соңра Орханла Чыртдан
Баллы ајынын јувасына кир-
диләр. Ајынын балалары илә
боллуча балдан Јејиб, елә
орада Јатдылар...

Бирдән Орхан көрдү ки,
Баллы ајы онуң чининдән
тутуб, Јаваһча сикләләјә-
сикләләјә чагырыр:

— Орхан, нә чох Јатыб-
сан һа... Дур, ғыш кәлиб,
көр нечә гар Јагыр!..

Орхан Јаваһ-Јаваһ көзлә-
рини ачыб көрдү ки, ону оја-
дан Баллы Ајы дејил, өз
бабасыдыр:

— Ај өрдүм, нә чох Јатыб-

сан... дур! Вах, ғыш кәлиб,
көр нечә гар Јагыр...
Орхан Јән-Јөрәсинә баха-
баха сорушду:

— Баба, бәс Чыртдан һа-
ны, Гаплан һаны?
— Бабасы күлә-күлә деди:
— Ај Орхан, һәлә тездир.
Чыртдан, Гаплан вә о бири
Јолдашларын һәлә кәлмәјиб-
ләр. Сән дур, Јујун, кејин,
Јолдашларын да бир аздан
кәләр...

Орхан дуруб Јујунду, ке-
јинди. Һәмчәрәсини габагына
кәлиб бајыра бахды. Һәр Је-
ри аһһаг гар бүрүмүшду.
Һәлә дә лоп-лопа Јагырды.
● севинә-севинә әд чалыб
чыгырды:

— Ај чан! Ај чан!.. Гар
Јагды, ғыш кәлди. Индичә
Јолдашларым да кәләр, бај-
рам өлөрин!..

Орхан сөзүнү туртарма-
мыш, бајырдан Чыртданын
сәси кәлди:

— Ким Јатмыш, ким ојаг?
Орхан севинә-севинә ча-
ваб верди:

— Тәнбәләҗ Јатмыш, го-
чаглар ојаг!..

Орхан гапыны ачан кими,
Чыртдан, даһында бир шәлә
одун, ичәри кириб деди:

— Бајрамын мүбарәк, ај
Орхан!..

Орхан күлә-күлә деди:

— Сәнин дә бајрамын мү-
барәк, ај Чыртдан! Вәс бу
одун шәләсә һәдир?
Чыртдан деди:

— Бу одун дејил еј, бир
бах көр һәдир!
Белә дејиб, Чыртдан шә-
ләни Јерә гәлүб, әмр еләди:

Соңра Шәләгујруг, әлиә
дә бир сәбәт Јумурта, Гоша-
бујнуз кечи, дөшләриндә
әтирли сүд, бујнуаларында
күл-чичәк, Тајгулаг довшун
— бир Јекә гарпыз, Баллы
ајы — бир пәтәк бал кәтириб
кәлдиләр...

Бирдән Орханын ити Гап-
лай бәрәдән һүрә-һүрә, аҗ-
аһыда үзүмлә долу бир сә-
бәт ичәри кирди. О, багдан
кәлирди, бу үзүмләри гору-
јуб бајрама сахламышды.

Бир аздан Орханын о би-
ри Јолдашлары: Ајтач, Ај-
тәп, Елчин, Токај, Ајһара,
Ајһән, Јалчын да кәлиб
чыкдылар. һамысы бир-би-
рилә көрүшдүләр, гучаглаш-
дылар:

— Ғыш бајрамыныз мүба-
рәк, јени илиниз мүбарәк!..

Орханын нәнәси онлара
сүффә ачды. һамы отурду.
Кичимишли-хурмалы сүдлү-
пловдан, баллыбадыдан, кө-
бәләндән, чижәләндән, үзүм-
дән, портағалдан, мандарин-
дән бол-бол једиләр. Вал
шәрбәтиндән дојунча ичди-
ләр. Чалдылар, ојнадылар,
маһны охудулар...

Соңра Орхан деди:

— Ај мәнним Јолдашла-
рым, ај мәнним әзиләрим,
инди кәлин һамымыз кәзмә
јә чыхаг. Кедәк башга ушаг-
ларын да бајрамыны тәбрик
едәй. Ахы, дәннә Ғырағында
— буларда јахшы әмиләр
бизим үчүн јени, уча, рәни-
бәрәк, нәһәнн бир һәрлән-
чәг Јагырыблар. Кедәк, она
мишәк, маһны охујаг...

Һамы севинә-севинә ајага
галхды. Күчәдә чәркә дүзү-
лүб маһны охуја-охуја бул-
вара кетдиләр. Јени, уча, нә-
һәнн, рәникбәрәк һәрләнчәг
миндиләр, һәрләнә-һәрләнә
маһны охудулар...

Ғыш БАҖРАМЫ

Микајыл РЗАГУЛУЗАДӘ

Соңра Орхан Јекә ғышын
кәлмәсини, гарын Јағмаһы-
ны көзләјир... Чождан көзлә-
јир, Јамаһ көзләјир...

Бабасы Орхана дејиб ки,
Ғыш кәләндә, һамынын бај-
рамы олачаг, һамынын јени
ил бајрамы олачаг... Орха-
нын һәм јени ил бајрамы
олачаг, һәм дә анадан олма
бајрамы... Она чох-чох гонаг
кәләчәк, бүтүн Јолдашлары:
Ајтач, Ајтәп, Токај, Ајһән,
Ајһара, Елчин, Јалчын. На-
тыллардан таныдыгы дәстла-
ры гочаг Чыртдан, Узуңбу-
рун Вуратһино, Соған баласы
Чинполино, Шәикүлүм-Шүң-
күлүмүн анаһы Гошабујнуз
кечи, Ғырмызыпапаг-ғыз,
Шәләгујруг Коруб, Тајгулаг
Довшан, Баллы Ајы... һамы-
сы, һамысы она гонаг, кәлә-
чәк...

Вах, буна көрә дә Орхан
ғышы чождан көзләјир, Ја-
ман көзләјир...

Бир нечә Орхан Јухуда
көрдү ки, ғышдыр. Чоҗлу
гар Јагыб, Орхан, чининдә
автомат түфәни, даһында да
туласы Гаплан, мәнәсини ке-
шијини чәкирдиләр. Онлар
чанаварлары, чаггаллары,
түдкүләри гојмурдулар ки,
мараллары, довшанлары,
ғырговуулары, турачлары је-
синләр.

Бирдән онлар Ғырмызы-
папагын сәсини ешигдиләр:

— Ај гочаг Орхан, ај го-
чаг Гаплан, ај аман! Тез кә-
лин, гојмаһын боз гурд нәнә-
ми јесни!..

Орхан тез Јујурду, Гаплан
да бәрәдән һүрә-һүрә о тәрә-
фә гачды. Орхан чыгырды:

— Гөрүма, ај Ғырмызы-
папаг, бу саат кәлирини!..

Онлар даһмаја чатмамыш,
боз гурд даһмадан чыкыб
гачды. Орхан она түфәни ат-
маг итәјәндә, бирдән боз
гурд дөнүб адамәјән див
олду... Орханын түфәнини
әлиндән гапыб гачмаг итә-
јәндә, аржадан Чыртданын
сәси кәлди:

— Көјәрин, аҗаҗларым,
көјәрин!

Шәлә бирдән-бирә ачыл-
ды. Аҗаҗлар отағын дивар-
лары дибнә дүзүлдүләр.
Бирчә анда чичәкләндиләр,
Јарнағландылар, бар верди-
ләр. Олдулар алма аҗаҗы,
портағал аҗаҗы, мандарин
аҗаҗы, хурма аҗаҗы... Еви
күл-чичәк әтри, мејвә гоҳу-
су бүрүдү.

— Елә бу анда гапынын зәп-
ки чалынды. Орхан гапыны
ачан кими, Ғырмызыпапаг,
әлиндә бир сәбәт көбәләк,
чијәләк, бир дәстә күл-чи-
чәк, ичәри кирди.

— Ај Орхан, ај Чыртдан,
бајрамыныз мүбарәк!..

— Сәнини дә мүбарәк,
ај Ғырмызыпапаг, хош кәл-
мисән!..

Вунлар көрүшәндә, бир-
дән Узуңбурун Вуратһино,
әлиндә бир гуту рәникбәрәк
һарандаш, Соған баласы
Чинполино, әлиндә бир овуч
чүчәриш соған, ичәри кир-
диләр:

— Бајрамыныз мүбарәк,
ај Орхан, ај Чыртдан, ај
Ғырмызыпапаг!..

Онлар да бир ағыздан ча-
ваб вердиләр:

— Сизин дә јени илиниз
мүбарәк, ај Вуратһино, ај
Чинполино!..

Азербайҗан Јазычылар
Иттифагынын рәјасәт һеј-
әти Вајрам Вајрамова, әзиан
МӘҖӘММӘД ВАЈРАМОВУН
вәфаты мүнәсибәтилә дәрин
һүзлә башсағлыгы верир.

Азербайҗан Јазычылар
Иттифагынын рәјасәт һеј-әти
Јусиф Ширвана, әзиан
БАҖАДУР ЧӘФӘРОВУН
вәфаты мүнәсибәтилә дәрин
һүзлә башсағлыгы верир.

Ваш редактор Јусиф ӘЗИМЗАДӘ.
Редаксия һејәти: Мәммәд АРАЗ (баш редактор мүнәсини), Ајаа ВӘФАЛЫ, Вакир НӘБИЈЕВ, Әфрасијаб ВӘДӘЛБӘЛЛИ, Әһмәд ЧӘМИЛ, Мәһди
МӘММӘДОВ, Мүрсәл НӘЧӘФОВ.
Вақы — 4, Зенан күчәси, 4. Баш редактор мүнәсини: 03.11.06. Катиблик: 03.06.40. Шәһәләр: Пәср, му сити, тәсвири сәһәт вә театр-кино:
03.72.45. Тәһтид-әдәбијатшүнәслик, шә'р, едм-публицистика вә мәтублар: 03.49.61. Мәтбәә: 37.46.94, өләвә 3-07.